

ISKANJE MITSKEGA V SODOBNI MLADINSKI KNJIŽEVNOSTI

Ob 30-letnici izhajanja revije *Otrok in knjiga* pripravljamo (v povezavi s pravljичnim dnem) enodnevno posvetovanje **Iskanje mitskega v sodobni mladinski književnosti**. Posvetovanje, ki bo v petek, 31. maja 2002, v Mariboru, bo vodil dr. Igor Saksida. Izhodišča za razmišljanja o izbrani temi sta pripravila dr. Igor Saksida in pisatelj Vlado Žabot.

Simpozijски prispevki in razprava naj bi se dotaknili naslednjih vprašanj:

- *Kaj je v književnosti »mitsko«, »pravljичno«, »izročilno«, »magično«, »čarobno« in kako se to odraža v besedilih in avtopoetikah?*
- *Ali je otrokovo primarno mišljenje in čustvovanje mitsko in kako se to izraža?*
- *Kako se otroško doživljanje mitskega zoperstavlja ali podreja sodobnemu potrošniškemu načinu življenja oz. klisejem materialističnega sveta (npr. De-*

dek Mraz – pravljичni lik ali reklamna maskota?)?

- *Ali obstajajo univerzalne ter značilno mitske podobe in zgodbe?*
- *Kako se mitskost prilagaja sodobni književnosti ter njeni raznolikosti? Kaj je mitsko v sodobni pravljici?*
- *Kako se mitskost izraža v likovni govorici?*
- *Ali »vizualno podprte pripovedi« (televizija, filmi, internet) »uničujejo« mitskost?*
- *Ali je možno mitsko doživljanje sveta postaviti v šolski prostor? Kako »obravnavati« zmuzljive pojme, kot so: »duša naroda«, »pravljичne realnosti«, »izročilnost« ipd.*

Verjamemo, da bomo tudi tokrat uspeli pritegniti k sodelovanju širok in strokovno raznovrsten krog udeležencev. Vabljeni!

BOLOGNA PO BOLOGNI

V prostorih knjigarne Konzorcij na Slovenski 29 v Ljubljani je bila v času od 22. do 26. maja 2001 na ogled že tradicionalna prodajna razstava tuje otroške in mladinske literature. Razstava je plod sodelovanja med Založbo Mladinska knjiga in Knjižnico Otona Župančiča, njen glavni namen pa je na enem mestu zbrati vse v evropskem merilu najboljše otroške publikacije zadnjega leta ter jih tako čimbolj približati slovenskim kupcem. Razstavljene knjige so bile večinoma v angleškem, nemškem, španskem in francoskem jeziku. Posebne pozornosti so bile deležne knjige, ki so na knjižnem sejmu v Bologni (aprila letos) dobile **nagrade**:

za leposlovje:

- za predšolske otroke: *Wo steckt Pepé?* Charles Simic in Wiebke Oeser. Carl Hanser Verlag (Nemčija)
- za šolarje: *Ozewiezewoze*. J. Van Coillie, Klaas Verplancke, Annemie Van Riel. Uitgeverij De Eenhoorn (Belgija)
- za mladostnike: *Grosser Ozean*. Hans Joachim Gelberg. Beltz & Gelberg Verlag (Nemčija)

za poučne knjige:

- za predšolske otroke: *Les petits bonheurs du pré*. Pascal Estallon in Marianne Maury. Anne Weiss Mila Editions (Francija)

- za šolarje: *The yellow star*. Carmen Agra Deedy in ilustr. Henry Sorensen.
- za mladostnike: *Wir trinken so viel wir können, den Rest verkaufen wir*. Reiner Baginski. Carl Hanser Verlag (Nemčija)

posebna nagrada za predstavitev umetnosti otrokom:

- *Unennäkijä Tulee*. Marjatta Levanto. Otava Publishing Co. (Finska)

nagrada »nova obzorja«

- *Nas ruas do brás*. Drauzio Varella. Maria Eugenia. Companhia das Letras (Brazilija)

Razstavljeni in demonstrirani so bili tudi nagrajeni CD-romi. Da bi pridobile sodobne bralce za branje literarne dediščine, se mnoge založbe odločajo za prenos klasikov v multimedijske projekte.

Zanimanje je vzbujal tudi katalog ilustracij, ki so bile izbrane za razstavo v Bologni. V njem je predstavljena tudi slovenska ilustratorica **Lilijana Praprotnik Zupančič** oziroma **Lila Prap.**

Po ljubljanski razstavi je bilo dnevno organizirano tudi strokovno vodstvo. Knjige je knjižničarjem, vzgojiteljem, učiteljem, staršem itd. predstavljala bibliotekarka Tilka Jamnik.

MARIBOR JE OBISKALA GOPSA MEENA G. KHORANA

Na povabilo dr. Darje Mazi Leskova, lektorice za angleški jezik na Pravni fakulteti v Mariboru in avtorice več član- kov s področja mladinske književnosti, je konec meseca maja pripotovala v Slo- venijo gospa **Meena Khorana**, ki je bila zadnjih šest let (do junija letos) urednica mednarodne revije *Bookbird* (tudi v pri- hodnje ostaja članica Bookbirdovega svetovalnega odbora). Po rodu je sicer Indijka, vendar že vrsto let predava kot profesorica otroške in mladinske knji- ževnosti na Morganovi državni univerzi v Baltimoru v ZDA. Njeno potovanje v Slovenijo je finančno omogočila indijska sekcija IBBY, bivanje v Mariboru pa je omogočila tudi mariborska univerza. Revija *Otrok in knjiga* je 28. maja v Gla- zerjevi dvorani Univerzitetne knjižnice Maribor organizirala predavanje, na katerem je ugledna gostja živahno in sugestivno podajala svoja razmišljanja o **stereotipih v mladinski književnosti**. Prepričana je, da se stereotipi razkrivajo kot pristranski, necelovit, pogosto pre- malo temeljit odnos avtorja do teme, ki jo obravnava. Najdemo jih lahko celo v

knjigah, ki so doživele velik mednarodni uspeh, kot npr. *Sumitrina zgodba*. Pri- stranskost se po mnenju gospe Khorana praviloma ne kaže eksplicitno, temveč je prikrita in ostaja v neizrečenem. V po- gledu z druge strani, ki ga ni. Mladi bralci z neizoblikovanim pogledom na svet so za privzemanje stereotipov še posebej dovzetni, ker ne poznajo druge resnice. Tako posredovani stereotipi pa lahko otežujejo kulturo dialoga s ci- vilizacijami, ki so nam neznane.

Ob koncu predavanja je gospa Kho- rana spregovorila še o svojem uredniš- kem delu, v katerem je veliko pozornosti namenjala manj znanim književnostim. Uspelo ji je pridobiti avtorje, ki so obja- vili prispevke s pregledom literarnega ustvarjanja za otroke v državah, kot so: Brunej, Mongolija, Bangladeš, Namibija, Kolumbija, Portugalska, Šrilanka in druge.

V začetku avgusta bo začela urejati povsem novo revijo o afriški literaturi za otroke. Gre za publikacijo, ki jo je pod- prla njena matična univerza, na kateri so ustanovili tudi Center za afriške študije.